

Rendkívüli Ujság

ORSZÁGOS POLITIKAI HETILAP

LE AZ ÁRAKKAL.

Dumitrescu prefektus:

**A sajtó kötelességévé
teszem, hogy leleplez-
lezze az árdrágítókat**

Hatósági akció a víz-, autobus-, gáz- és villanyárak leszállítására. — Rendeletben kötelezik az aradi kávésokat és vendéglősöket, hogy husz százalékkal leszállítsák az árakat. — Minden téren megszüntetik az uzsoraárakat.

**Aradmegye új prefektusa erélyes rend-
szabályokat léptet életbe.**

Arad, márc. 15.

(A Rendkívüli Ujság tud.)

Még néhány évvel ezelőtt is, Arad az erdélyi városok előtt példaképpen szerepelt — olcsóság szempontjából. Ma fordított az eset, Erdély egyetlen városa sem vetekedhet Araddal — még Kolozsvár sem! — az indokolatlan drágaságot illetően.

A „Rendkívüli Ujság” már igen sokszor foglalkozott ezzel az égető problémával és ugyyszólván legszen-
tebb kötelességének tartotta a közön-
ség érdekeit védve a hatóság figyel-
mét felkelteni az indokolatlan drága-
ság letörésére, de mindeddig siker-
telenül.

Jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy önzetlen akciónak váratlanul előkelő támogatója akadt Aradmegye új prefektusának személyében, aki erős akarattal fogott hozzá a türhe-
tetlen drágaság letörésére. Csak rö-
vid ideje ül a prefektusi székben
Dumitrescu Constantin, de eddigi in-
tézkedéseivel már teljesen meg-
nyerte a közönség bizalmát és szere-
tetét. Az új prefektus már

**személyes tapasztalatai alap-
ján is teljesen tájékozott az
itteni uzsoraárakról és azok
ellen emberséges érzésének
teljes felháborodásával és a
kezébe adott hatalom erejé-
vel száll harcba.**

Alkalmam volt Dumitrescu prefek-
tussal a nagyfontosságú kérdés ér-
demleges részéről beszélni és ennek
az interjunak a folyamán ugyszólván
egész programját, annak legtávo-
labb fekvő pontjait is kifejtette, úgy
hogy a »Rendkívüli Ujság» olvasói
ezek után teljesen tiszta képet nyer-
hetnek ennek a nagyszabású, min-
denre kiterjedő ártető akciónak.

— Már ideérkezésem első napján
— mondja Dumitrescu prefektus —

meglepett a nagy drágaság

Először csak meglepett, de később
egyenesen fölháborított, miután meg-
tudtam, hogy a nyerstermények arány-
lag olcsók,

**ezzel szemben a vendéglői,
kávéházi, bodegai árak fel-
háborítóan magasak.**

Legutóbb egy kisadag sertéssültet

**„Az aradi hatóságoknak kell megtenni az
első lépést”**

Az olcsóbbításterén nekünk

**hatóságoknak kell megtenni
az első lépést!**

Ebben a kérdésben intervenciómra
Lutai polgármester ur és a
város vezetősége fog eljárni,
hogy a víz, autobus, gáz és
főleg a villany, mint eminen-
sen szükséges cikkek lénye-
gesen olcsóbbodjanak és ez
annál is inkább kivihető, mi-
vel ezeket a város saját üze-
mében tartja.

— Meg kell említenem, hogy erre-
vonatkozólag részletes munkaprogram-
mot dolgoztam ki, amelynek végre-
hajtását azonnal meg is kezdem,

tekintet nélkül arra, hogy
egy napig, egy hónapig, vagy
egy évig lesznek a megye
ügyeinek vezetője. Mert nem
kell elfeledni, hogy én nem
vagyok politikai prefektus,
hanem a vármegye adminisz-
trátora és így minden idő-
met programom keresztül-
vitelének szentelhetem.

Tekintettel arra, hogy Románia
agrárállam, elsősorban a földosztás
problémája érdekelt. Legnagyobb
csodálkozással tapasztaltam, hogy az
agrárreformot a megye 225 községe

ettém egyik aradi előkelő vendéglő-
ben, amelyért negyvenöt lejt fizet-
tem, feketéért huszat. Nem akartam
elfizetni ezeket az árakat.

**Első intézkedésem lesz, hogy
a kávéházi, vendéglői árakat
legalább husz százalékkal,
természetesen a tulajdonosok
békés hozzájárulásával —
leszállítom.**

közül eddig csak 37 községben vit-
ték keresztül. Ebben az évben erre
a célra nagy összegek állnak majd
rendelkezésre, körülbelül tízmillió
lej, amivel a földmérésnek leg-
alább a felét elvégezhetjük. A fel-
mérési munkákat rögtön a tavaszi
idő beálltával megkezdjük.

— Az Arad és a vidék között
közlekedő autobusok rozoga voltár-
ról van-e tudomása prefektus urnak?
— kérdeztük ezután.

— Igen. Sőt, programom máso-
dik fontos pontjával a megyei uta-
kon közlekedő autobus-járatok ügyét
tüztöm ki. A közeljövőben árverést
írunk ki az egyes járatok elnyeré-
sére, amelyre több kereskedelmi vál-
alatot fogunk meghívni.

Az a célom, hogy az özönvíz
előtti bárkák kiselejtezésével
kényelmes, gyors és ami a fon-
tos, lényegesen olcsóbb közle-
kedést biztosítsak.

— Nem-e lehetne a köztisztvisé-
lők fizetését úgy, mint ezelőtt, pon-
tosan folyósítani? volt a következő
kérdésünk.

— Készséggel közbenjárók a pénz-
ügyigazgató urral egyetemben és meg-
keressük majd a módját, hogy a
késedelmes fizetéseknek elejét ve-
gyük annál is inkább, mert

az adók szépen folynak be.

Ismét az indokolatlan drágaságra
terelődött a beszéd. Megütözéssel
mondotta a prefektus:

— Bukarestben három lej
egy üveg szóda, míg Aradon
tíz lej.

Ez az ár már csak azért is indoko-
latlan, mert hiszen a szénsavgyár
alig néhány lépésnyire van Aradtól!
A szódavízről jut különben eszembe
— a kávéházi ruhatár. Hihetetlen
uzsoraár az, hat-nyolc lej egy ka-
bátért!

Amikor megemlítettük, hogy tíz
lejeket is kizsarolnak egyes helye-
ken, a prefektus haragosan mon-
dotta:

— Nos hát ennek vége lesz...

**Két lejnél nem szabad töb-
bet venni egy kabátért,**

ezt a közeljövőben szintén rendezni
fogom.

— A Reggel utján üzenem Arad
közönségének — folytatta emelt han-
gon a prefektus, — hogyha bárkinek
panasza van, forduljon hozzám bi-
zalommal, én minden panaszt meg-
hallgatok és orvosolok. A leghelye-
sebb azonban, ha a sajtó foglalko-
zik a panaszokkal és én

**egyenesen kötelességévé te-
szem a sajtónak, hogy tárjon
fel minden anomáliát, én a
magyar sajtónak éppen úgy,
mint a román sajtónak is
mindig szívesen rezonálok.**

— A kisebbségi problémára vonat-
kozóan ki kell jelentenem, hogy

**amíg én a megye élén állok,
semmitéle különbséget nem
fogok tenni a polgárok nem-
zetisége és vallása között...**

Dumitrescu prefektus kijelentései
ugy hatnak erre a politikai harcok
béklyóiban és gazdasági krízis holt-
pontjára futott város közönségére,
mint egy távoli ígéret, amelyről azt
hittük, sose fog már beteljesedni.
Mert a mindenkor vezető párt-
harcok és személyi ellentétek szem-
pontjából mérlegelték csak a hata-
lom erejét — nem törődve azzal,
hogy nyolcvanezer lélek jóvoltáról
van szó és hogy a lakosság ugys-
görnyedten cipeli az általános kri-
zis teremtette szegénységet, tehát a
hatóságnak kötelessége a helyzetet
elviselhetőbbé tenni

**és megzabolázni a makacs
kitartással harcoló árdrá-
gítókat, akik nem törődve
morállal, törvénnyel, ható-
sági tilalakkal, önön érdek-
től vezetve eddig büntetlenül
zsákmányolták ki a fogyasztó
közönséget.**

S. Schmidt Lonci.

ALBUM

Nagy Mária
és Neumann Liza

Valahogy kissé furcsán hat és bizonyos mértékben gondolkodásra készíti az embert, hogy a Budapesten elkövetett szolnoki kéjgyilkosság, vagy talán csak egyszerű gyilkosság ügyében hány embert vétek tejes bizonyossággal tettesnek és hányról, hány *tényleg eltűnt* személyről állapították meg a nyomozás elején, hogy ő az — áldozat.

Az embeben önkéntelenül felmerül a kérdés, hogy ki is az a Klári nevű artistalány, akinek a vezeték nevét nem sikerült megtudni, aki pedig egy ideig tündökölt a magyar főváros éjszakai életében és most minden nyom nélkül eltűnt a sok százezer ember között. Ki az a Zimmermann Erzsébet, ez a 22 éves nő, aki hosszú ideig jó viszonyban volt egy Rappai Mihály nevű családos emberrel? De kicsoda tulajdonképpen ez a Rappai, aki elhagyta családját és, akit a rendőrség sehol sem talál?

Végeredményben miről is van itt szó? A rendőrség emberei, akkor amikor a szolnoki gyilkos után kutattak, többször is mellékvágányra tévedtek és nem is annyira mellék, mint inkább *névtelen* tragédiákra akadtak rá. Zimmermann Erzsébet, Rappai Mihály, az ismeretlen Klári, stb., stb. mind névtelen tragédiák főszereplői, névtelen tragédiáké, amelyek a világvárosok és kisvárosok fizikai vagy szellemi perfiériáin érlelődnek; tragédiáké, amelyekből annyi akad és amelyekből bármikor — csak egy adott pillanat kell hozzá — bármikor kirobbanhat egy ilyen Nagy Mária vagy akár éppen egy Neumann Liza eset.

Mert ha sz. lényegében, a szereplők életkörülményeiben, a tragédiák okozóiban és előidézőiben annyira azonosnak tűnik fel Nagy Mária és Neumann Liza esete. Az egyikről önkéntelenül a másik jut az ember eszébe, mintha a két különböző ügynek egymástól idegen szereplői nagyon is összetartoznának: Nagy Mária, az áldozat és Neumann Liza, a gyilkos.

Már hónapok óta figyelem. Tizenegy éves leány, különös gyermek, ott kint a rácfertályban, akinek korcsmáros az apja, testvérei szerte a világban, az ő otthona pedig tulajdonképpen nem is szülei lakása, nem a korcsma, nem az üzlet, hanem az — ucca. Egész különös leány. Tisztára fűs ambíciói vannak. Ott a rácfertályban háromnégy ucca gyerekei között ő a legjobb footballista, ezenkívül mungózik, „fejfel” kitűnően driblizik és a fiuk előtt különösen nagy a tisztelete. Egyszer ott láttam az egyik kapu alatt rendkívül fontos, titokzatos dolgokat suttoghatott a fiukkal. Mászor pedig ott birkózott velük az uccán, püfölte, szidta őket, boxolt és végül is vérző orral került haza.

Egy este, a korcsmai sokadalom közepette ült. Arcát két könyökébe támasztotta. Nekidült az asztalnak és fekete szemei semmi különösebb érdeklődést nem árultak el. A megszokottság blazirtságával figyelte, nézte, hallgatta az előtte lejátszó

Történelmi emlékek a volt Halász uccai százévesházban

Ahol Nagy Sándor 48-as honvédtábornok utolsó hadiszállását tartotta. — A mai Cuza Voda uccából vezetett el az út Világos felé.

Arad, március 15.

A Rendkívüli Ujság tudósítójától.

Aradnak, ennek a vérszegény, reménytelen városnak a szíve nagyon öreg. Talán a várossal is úgy van, mint az emberrel. Az ifjúkori élmények, izgalmak, indulatok a szív működést befolyásolják, hamar megérik, öreggének teszik. Arad szíve: a Rácfertály.

Száz év előtt földszintes házak, nemesi kuriák, halásztelepek a Maros mentén, kertek: ez volt Arad.

Ebből az idővel külvárossá degradálódott zeg-zugos szerblakta városkából tört ki az utóbbi évtizedekben a modern Arad új vértől táplált élniakarása. Ez a történelmi Arad sokat látott, sokat élt, sokat szenvedett.

Ma már a Rácfertály örökké forrongó szibvásárhoz hasonlít. Üzletek, raktárak hosszú sora követi egymást, a házak belsejében tömeglakások, nyomortanyák — a ma minden prózai életjelensége megnyilvánul itt. És ebben a viharzó élettengerben, a kiharakott áruk, kiáltozó árusok, veszedelmes emberek nagy sürgés-forgásában a múlt megdöbbenő, ijesztő kísértetként feketélik ki egy időtől sárgult ósdi fából egy fekete vashenger: ágyugolyó. Annyira nem illik ide a modern élet közepébe ez a falbafuródott ágyugolyó, hogy talán éppen ez a kiáltó kontraszt az, ami szorongó érzést kelt az emberben. Olyanféle érzést, hogy „minden elmúlik, élet és halál egyaránt”.

A felcserélt, megújított ház sorok között még akad néhány épület, amely a múltat eleveníti fel. Ilyen például a Str. Cuza Voda, a régi Halász ucca 3. számú ház. A külsején első pillanatra nem lehet semmi különbséget felfedezni háztársaival szemben. Egyszerű, földszintes kis ház, a festése nem is olyan régi. Van azonban valami rajta, aminek a használatát a mai nemzedék legfeljebb csak a könyvekből ismeri. A

korhadt, zöld fakapu két szárnyán egy-egy oroszlanfej néz haraggal vegyes stoicizmussal a semmibe. Fogatlan, vén oroszlanok, korhadtak, akár csak a kapu fája. A szájkából rézperec lóg alá. Ezek a kopogtatók. Régen, amikor még nem berregett villanycsengő, ezzel a rézpereccel kopogtatta a kaput az idegen addig, míg beengedték. A fogatlan, rézpereces oroszlanokat ma már szolgálaton kívül helyezték. Csak viczorognak mordan, évszázados megszokottsággal.

„Ezen házban volt utolsó főhad szállása Nagy Sándor József honvédtábornokunknak, 1949. aug. 9—12-ig.”

Az udvaron a falbaillesztve tábla, a táblán aranybetűkkel ez a mondat csillog. Van valami megható ebben a táblában. Az udvaron szőnyeget porolnak, az uccán a gyermekek sívalkódnak és itt: ... 1849 augusztus 9—12. Három reménytelen, sívár, csüggedt nap.

Egy darab történelem: ... Minden remény elmúlt már akkor. Paskievits serege Debrecennél szétugrasztotta a sok győzelmet látott délvidéki lovasdandárt és Nagy Sándor József csüggedt csapatával Arad felé vonult tovább. Itt, a Maros mentén gyűltek össze a csüggedt, fáradt honvédcapatok. Itt ebben a házban folytak le a kétségbeesett, végnélküli tanácskozások a végső életösztönből felvetett, a lehetetlenséggel határos ötletek itt bizonyultak már a második percben hiu fantazmagoriának. Ez alatt a három nap alatt itt emelkedett toronymagassá a pesszimizmus sötét felhője.

Itt 1849 augusztus 9. és 12. között játszódott le a legnagyobb magyar tragédiák egyike.

Ekkor jelent meg a ház szobáinak árnyékában a sötét kéz, hogy felírja a falra a magyar menekelt:

„Csak egy út van — Világos felé.”

Augusztus 11-én megérkezett a végső balhír: a temesvári csata híre. Drámai lehetett Nagy Sándor három napja itt.

Gyászház volt ez a Cuza Voda 3 szám alatti ház.

Innen vitték pár hét múlva a világosi hullaházba a halott magyar nemzetet.

A tábla hatósági rendelettel az udvarra került.

Ennyi a gyászos kép, megint a mában vagyunk.

— A tábla e őbb a ház uccai falába volt beleillesztve — adja meg a felvilágosítást Popp Vilmosné a ház egyik lakója — de jött a rendelet, hogy vegyük azt le onnan. Még örülünk, hogy az udvaron meghagyták. A házat egyébként az uram nagyapja építette.

A múlt évben volt száz éves a ház.

Bizony sok vihart, háborút látott. Nyolcvankét évvel ezelőtt ágyugolyók röpködtek felette. Itt van ennek a nyoma még ma is.

Az egyik falban széles gömbölyű kiemelkedés látszik. A falfesték egészen befödte már. Ágyugolyó, ami a ház folyosófalába furódott. Régen volt. Hogy igaz volt, azt az ágyugolyó igazolja. Ma már azonban mindez a múlté.

Nagy Sándor József három napos aradi tartózkodása, a honvédsereg, mindez a történelmé.

Csak a politika nem ismerte ezt fel az impériumváltozáskor, amikor elrendelte a táblának a falról való levételét. Pedig annyira legenda, annyira a történelemé ez ma már. Nincsen császári sas, nincs Paskievits, nincs Nagy Sándor honvédtábornok. A földben porladnak rég.

Más küzdelem folyik ma már. Minden eddigénél elkeseredettebb, vadabb, tragikusabb és univerzálisabb: a kenyér küzdelme. A Cuza Voda uccai ház muzeumi relikvia. Kár volt a történelmet megbántani. Hiszen olyan ártatlan és ünnepi ez az emléktábla. És a kapun az oroszlanok is elaggottak már és foghíjasok.

Korda István.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Hétfő: Mandarin, (színmű, Poór Lili és dr. Janovics Jenő együttes fellépte A bérlet).

Kedd: A levél (színmű, Poór Lili és Janovics Jenő együttes fellépte C bérlet.)

Szerda: Okos mama (operett, Poór Lili fellépte C bérlet.)

Péntek: román előadás.

Szombat: román előadás.

Lementek az árak!!

STRASSER

DIVATÁRUHÁZÁBAN

Tekintse meg kirakataimat,

vasárnap is nyitva vannak.

Szomban a Lutheranus templommal.

Szépítse, fiatalítsa magát a WEISZ-féle

ELZA KÁMFORKRÉMMEL

Csakis valódit fogadjon el! Egyedüli készítő WEISZ GÖGYYSZERTÁR.

jelenetet. Hallgatta a szavakat, amelyeket az illem és jó ízlés szabályai szerint talán nem lett volna szabad hallania: nézte, amint az egyik vendég szidott és ütött is egy hölgyet, akit hölgynek nem nagyon szoktak nevezni. Nézte, figyelte, aztán feállott és egy unott mozdulattal — amely azonban nagyon sokat mondott — bement a másik szobába.

A helyzet és a személy, tehát adva van.

És ilyenkor, amikor egy Neumann Liza, vagy egy Nagy Mária-féle esetről olvasok, valahogy mindig eszembe jutnak ezek a körülmények és a személy: ez a rácfertályi gyerekleány. Most 11 éves, még egy pár év és már bakfis. Ön-

kéntelenül felmerül a kérdés, hogy mivé válik ez az élet 22 éves korában? Egy lesz a sok névtelen tragédia közül, amelyre a nagy ügyben való nyomozás közben ráakad a rendőrség? Ennek a környezetnek fojtó levegőjében, ezek között a körülmények, házak és emberek között oly könnyen robbannak ki az ilyen Nagy Mária, stb., stb. tragédiák és a riporter, aki most erről a témáról cikket ír, valami különös érzéssel nem szívesen gondol arra, hogy nem-e lesz ebből a gyerekből néhány év múlva „nagy szenzáció”, amely az utóbbi időben annyira gyakori:

Nagy Mária vagy Neumann Liza.

Molnár Tibor.

Két világ-
hírű művész

Dohnányi és Kubay

egyetlen együttes zongora- és hegedű-hangversenyük az aradi Kulturpalotában március hó 18-án este 9 órakor. Jegyek elővételben Oláh könyvkereskedésében 60-200 lejig

Tegyünk pontot a szépségversenyek után.

A Miss-választások csak irigységet keltenek...

Fiatal lányok hiúságára alapított üzleti vállalkozások. — Ezer és ezer nő kiábrándulása követi a választásokat. — Nemesebb versenyeket, amelyeken a tudás és tehetség érvényesül.

Százezreket pocskékolnak el a hiúságok vásárán.

Arad, márc. 15.

(A Rendkívüli Ujság tud.)

Tul vagyunk a Miss-választás örömein és bánatain, Arad kitüntetett szépségeiről már félig lekopott a rövidéletű, kétes értékű dicsfény, hozzászólhatunk már talán a Miss-választáshoz anélkül, hogy ünneprontóknak tekintsenek bennünket.

Mert nem akartunk ünneprontók lenni. Megjegyzés nélkül hagyjuk lezajlani a Miss-választást, de a március hetedik arádi szépségverseny tapasztalatai még jobban meggyőztek bennünket arról, hogy

a Miss-választás komolytalan, igazságtalan és a legsúlyosabb kihatásokkal járó versengés érzékenylelkű fiatal leánykák között, akiknek talán egész életet megmérgezi egy ilyen szépségverseny.

Ha győz, akkor is, ha veszít akkor is.

Meg kell állapítanunk, hogy az Aradi Közlöny által rendezett szépségverseny semmivel sem maradt mögötte más városok szépségversenyének. Itt is részt vettek olyan kis nők, akik a szigorú kritikát nem nagyon állották ki sem megjelenésükkel, sem szépségükkel, a furssán összeállított zsűri sem a legnagyobb harmoniában hozta meg döntését, volt egy kis kellemetlen tévedés a szavazatok végső összeállításában is, de ezt hamarosan reperálták. A közönség örömmujongása közben tüzték fel a selyem szallagot a valóban szép Miss Aradra. A választást követő kiosi-nyes torzszalkodások

a nagyközönség előtt főlényes többséggel megválasztott első udvarhölgynek háttérbe szorítása az őt illető ajándékok kiosztásánál,

ezek már olyan jelenségek, amelyek szoros tartozékai az ilyen szépségversenyeknek.

Komoly szavunk tehát nem az aradi

Miss választásnak szól, hanem általában a Miss-választás az, amit a legelénkebben helytelenítünk és ami ellen a legenergikusabban tiltakozunk.

Vajjon tudják-e a Miss-választás rendezői, hogy mit jelent egy szépségverseny azokra a nőkre nézve, akik részt vesznek azon, de azokra nézve is, akik egészen távol állanak a választástól? Még a messzi országokban, idegen városokban rendezett szépségversenyek is érdeklődést, irigységet ébresztenek sok nő lelkében, hát még mikor egy kis városban az egymást ismerő nők között indul meg a versengés.

Mi célja, mi értelme van ennek a versengésnek? Hiszen

a szép leányoknak, a csinosabb és szebb nőknek ugyanis előnyeik vannak az életben minden téren.

Állást, foglalkozást, munkát hamarabb kap a szép leány, rendszerint hamarabb megy férjhez, sokkal több esélyei vannak az érvényesüléshez, boldoguláshoz.

Miért kell ezt a szerencsés körülményt, ezt a véletlen-juttatta előnyt kiélezni, még külön is megjutalmazni,

reflektorok fényében csillogtatni. Dicsőíteni, tömjenezni a szerencsés ki-választottaknak, amikor

ez az ünneplés a lemaradt, mellőzött leányok százainak, ezreinek csak szomorúságot és keserűséget okoz.

Aki látta az aradi szépségverseny egyik jelöltjének letámolygását a pódiumról, amikor halálra vált, a piro-sító alatt is elfehéült arccal, szívére szorított remegő kezekkel szinte leroskadt, az talán halvány képet alkothat magának azokról a gyötrelmekről, szívszorogó érzésekről, amelyek meg fogják talán az összes versenyzőket.

A szépségverseny résztvevői csak-

nem mind szegény leányok, akik a várható dicsőségért, jutalmakért, hírnévért minden áldozatra képesek, ezeket költenek ruhára, keresetüket, összekuporgatott, kölcsönkért pénzeiket áldozzák fel a szépségversenyen való részvételért, hogy az egy-két óráig tartó kínos izgalmak után keserű kiábrándulással, szomorú csalódással bándodjanak az elmaradt dicsőség után.

Miért kell felkavarnunk egy város ifjúságának életét ilyen versenyekkel?

Miért kell az igazi szépségnek reklám, cégér?

Minek a görögtűz, minek a reflektor fénye az értéknek. Ezer és ezer nő keserűsége fűződik egy ilyen szépségversenyhez, amely pálmát, rövidéletű dicsőséget, jutalmakat ad egy-két kiválasztottnak.

És vajjon a győzteseknek,

az irigylet Missnek tartós örömet, boldogságot jelent-e egy ilyen győzelem?

Vajjon nincsen-e megmérgezve a lelke a Missnek, amikor az ünneplés reflektorfénye után egyszerre lezuhan az Élet szürke robotjába, ahol már nem elégítik ki a régi apró örö-mök, szórakozások, hírnévről, dicső-ségről, világsikerekről ábrándozik már, amelyekből rendszerint nem marad más, mint a keserű, szomorú kiábrándulás.

Ellensége vagyunk a szépségversenyeknek

és tudjuk, hogy a jóízű és jó-érzésű közönség száz százalékban egy véleményen van velünk. Meny-nyivel helyesebb volna ha azok, akik mindenáron versenyt akarnak, meg-rendeznék például a gyorsirónók, gépirónók, iparművésznők, varrónók, kalaposnók mérközését. Mennyivel felemelőbb és szebb látvány volna, amikor a kipirult arcú fürge lányok egyszerű ruhájukban indulnának ne-mes versenyre, sok évi munkával

szerzett tudásuk, ügyességük, tehet-ségük, szorgalmuk megérdemelt ju-talmáért.

Nem a ruha, nem a szépség, nem az alak, nem a kikészített arc volna a döntő tényező, hanem

a tudás, az ügyesség érvénye-sülne és vinné el a pálmát.

Miért ne lehetne ajándékokkal el-halmazni, reflektor fényében meg-fürösztetni azt, aki munkájával, pro-dukтивitásával válik ki.

Mennyivel jobban serkente-nék, ambicionálnák a derék, szorgalmas szellemi és fi-zikai munkásnőket az ilyen versenyek,

ahol nem érvényesülne semmi más csak a tudás. Ahol mindenkinek meg volna az esélye a győzelemre és aki ma lemaradt, az holnap már fokozott tudással indulhatna újból a győzelem reményével a küzdelembe.

A Miss-választások helyett ilyen versenyeket rendezzenek az élelmes vállalkozók, bizonyos, hogy akkor nem haragot és gyűlölködést fog ki-váltani a résztvevőkből és a közön-ségből egyaránt, hanem mindenki őszinte elismeréssel adózna az ered-ményes munka megjutalmazóinak.

A szépségversenyeket, Miss-vá-lasztásokat pedig hagyják a világ-fürdők, luxushelyek gondtalan gaz-dagjainak, ahol nem a verejtékekkel szerzett pénzekből vásárolják meg a résztvevők ünnepi ruhájukat, amelyek végül is csak bánatot és könnyet hagynak szomorú emlékül

Egyesült Szikvizgyárak Rész-vénytársaság Arad.

MEGHIVO

az első évi rendes közgyűlésre, amely 1931. március 29-én, vasárnap d. u. 3 órakor a társaság helyiségében Aradon str. Consistorului (volt Batt-hyány-ucc) 14. alatt fog meg-tartatni.

N a p i r e n d:

1. Jelentés az 1931. évi december 31-én lezárt mérleg, valamint a veszteség-nyereségszámláról.

2. Felmentvény megadása az igaz-gatósnak az 1930. év működésére.

3. Esetleges indítványok.

Az Igazgatóság.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Terjessze a

Rendkívüli Ujságot!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Fibra

R. T. aradi lerakata

Piata Avram Iancu 21.

(Szabadság-tér)

Használja fel ezt a soha vissza nem térő alkalmat a vásárlásra!

Kizárólag a megnyi-tás első három napján

ma és holnap kedden utoljára

a következő fantasz-tikusan olcsó árak vannak érvényben:

Elegáns kivitelű férfi-öltöny minden elképzelhető színben

Lei 900

Utolsó divat szerint készült női kabátok a legpa-zarabb színekben

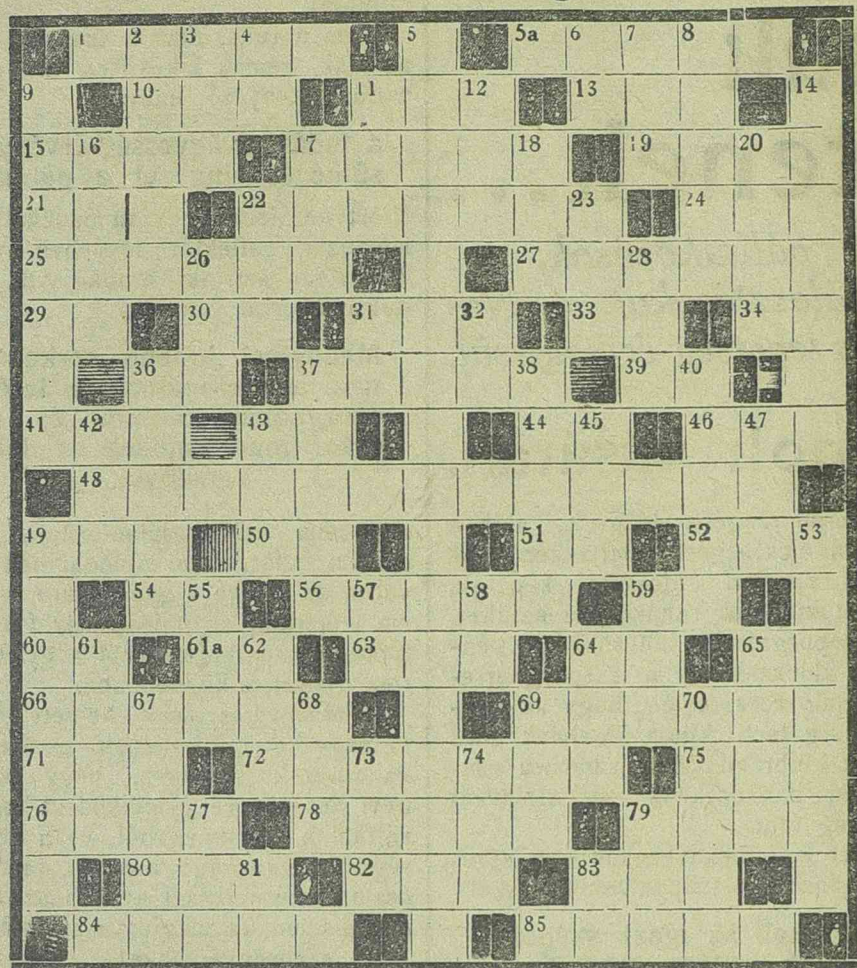
Lei 900

Szavatoltan tiszta gyapjuból készült gyermek is-kolaruhák 3-10 évesig

Lei 300

Ilyen olcsón sehol sem vásárolhat, csak a „Fibra” lerakatánál Arad, Szabadság-tér 21. szám alatt.

KERESZTREJTVÉNY

VIZSZINTES SOROK: 1. Fegyver. 5a Erdei állat. 10. Gyümölcs (ék. hiba.) 11. Táncolnak benne. 13. Könyörög. 15. Siró. 17. Borzas. 19. Keret (ék. hiba.) 21. O. G. A. 22. Sokféle van. 24. S-sel öt. 26. Csúnya foglalkozást üző. 27. Lábbeli (s-z). 29. S. N. 30. C. R. 31. Török férfinév. 33. Balaton. 34. Ezüst vegyjele. 36. Erdőben terem. 37. Vezényszó. 39. „Ki” ellenkezője. 41. Fordítva: fehérmű. 43. Bakter. 44. Azonos betűk. 46. Szerencsétlenség. 48. Iparos szerszáma (névelővel). 49. „Vak” románul. 50. Mássalhangzó. 51. Egész (ék. hiba.) 52. Emberi tulajdonság. 54. Indok. 56. Ige ragozva. 59. Két magánhangzó. 60. Ci. 61a. Személyesnévmás (fordítva). 63. Kályhában van. 64. Otalmaz. 65. Azonos betűk. 66. Orosz női név. 69. Fordítva; rabló. 71. Zss. 72. Nővénytápoló. 75. Intern. z. 76. Női becézőnév. 78. Nem jó. 79. Szarvas állat. 80. Időmérés. 82. Nyálákság. 88. „Ó”-vel férfi név. 84. Nemzet. 85. Vallás tagjai.

FÜGGŐLEGES SOROK: 2. Házhöz tartozik. 3. Patak a Dunántul. 4. Kavics. 5. Rádió szakkifejezés. 6-54. vízszintessel. 7-13. vízszintessel. 8. Urfi. 9. Az örökös ennek örül. 11. Szőlőnedv. 12. Rigólettó 3 betűje. 14. Egzotikus madár. 16. Nő gyakran mondja. 17. Kerítő 3 betűje. 18. Sinclair 3 betűje. 20. Szülő. 22. Veterán 3 mássalhangzója. 23. „Van” idegen nyelven (y-i). 26. Női becéző név. 28. Bibliai alak (i-j). 31. Ispán. 32. Tanuló teszi. 36. Me... 37. Női név becéző. 38. „Angyal” idegen nyelven. 40. Ilyen adó is van. 42. Una anogramája. 43. Évszak. 45. Égitest. 47. Becézett leány-név. 49. Kutyafajta. 53. Basák. 55. Szenvedés. 57. Idegen rövidítés. 58. O. Z. 59. Veje névelővel. 61. B-vel női becéző. 62. Óra hangja. 64. Kása románul. 65. Rét. 67. Kocsifegyver. 68. Levegő nem magyarul. 69. Évszak. 70. Mosnak benne. 73. Ruina. 74. Mindenkinél elkel még egy kevés. 77. Regénykészítő. 79. ...ény. 81. Római pénz. 83. Tojás idegen nyelven.

Megfejtési határidő péntek, március 20.

*

Multheti keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

halassyoliver
mértizlőrés
etjőreggeltzz
gaamagyarivó
buzatnőhear
ifiurtekmagda
zártkacérgyik
hkosztolányio
akacmálekmisz
tutajrorasapot
óborvggtisara
skbitumenrt
ágsoluseriská
gépcmrrenmos
mocsányilakos

NYEREMÉNYEK.

**1 A »Reggeli«
egy hónapig ingyen**

2 Schauer kereskedő
ajándéka Weltzer-ucca. 1 doboz
Jonson fél padló és butorviasz.

**3 »Aromat« tejtermékek spec.
üzletének Asztalos S.-u. ajándéka**
negyedkiló ideai lipthói túró

4 »Helicon« könyvkereskedés
ajándéka Forray ucca
Egy csomag finom levé papír

5 Kalocsay Sajos
fűszer és csemegekereskedő Arad
Tököl-tér ajándéka egy csomag
valódi hollandi cacao

6 Löbl hírlapiroda
Arad, Strada Romanului (Zrinyi u.)
Egy hónapig ingyen könyvtár

7 Szalavetz fényképész
Arad, Lázár V.-u. 3. ajándéka, hat
darab levelezőlap-fénykép.

8 Globus nyomda ajándéka
Arad, Bul. Regina Maria No. 17.
Száz darab névjegy.

9 Winkler-szalón ajándéka
(Arad) egy ondolálás

10 SELECZ bonboneria ajándéka
Arad, Zrinyi ucca, Bohus palota
egy doboz csokoládé

11 Königsberg Arad, Salacz ucca 5.
délgyümölcs importőr ajándéka
egy kiló narancs.

*

Jutalmat nyertek:

1. DÖMÖTÖR JUDITH, grafologiai részletes jellemrajz, FENYVES LÁSZLÓ ajándéka.
2. HUDI ISTVÁNNÉ, 1 doboz Jonson fél padló és butorviasz SCHAUER kereskedő ajándéka.
3. MARENCSÁK MANCI negyedkiló ideai lipthói túró. AROMAT ajándéka.
4. GRÓSZ CECILIA, egy csomag finom levélpapír, HELICON ajándéka.
5. LUSZKA MANCI, egy csomag valódi

HÁZTARTÁS.

Szabógallérleves, mágnás pörkölt, püspökkenyér és feketekávé – 92 lej

Milyen legyen az olcsó, jó és kiadós vasárnapi ebéd?

Háztartási pályázatunkra beérkezett tervezeteket tömör kivonatban ma folytatódólagosan közöljük, azzal, hogy az egyes részletekért és bővebb érdeklődők részére pótlólag ismertetjük majd a kívánt költségvetést vagy receptet. Egyébíránt a lejárt pályázatra beérkezett tervezetek közlése vége felé közeledik és rövidesen sor kerül a 6015 lejes pályadíj kiosztására.

MAUTNER ICA, Arad-Séga, Strada Aprodul Puregei 20. pályázata. **Zöldborsóleves. Huszársült burgonyapástetommal.** Háromnegyed kg. vesepecsenyét egész vékony szeletekre vágunk, jó kiverjük, megsózzuk és paprikással szalonna szeletekkel telérakjuk. Összehengerítjük és cérnával átkötve kisütjük hagymán és szalonnaszeleteken, kis vízzel néha meglocsolva. Aztán barna kenyérmorzsát kis zsirban megpirítunk, hozzáteszünk kis paprikát és vízzel feleresztjük s ha ez felforrt, két deci tejfelt öntünk hozzá s az egészet a sülttel feltálaljuk. **Kénviselőfánk. Összesen 131 lej.**

SCHWARTZ T. Arad, Str. Bratianu 3. pályázata. **Becsinált csirkeaprólék leves rizzzel. Párolt csirke.** (Két csirkét nagy darabokra vágunk, egy-egy kanál zsir, egy hagymát, négy részre vágunk három gerzsd hámozatlan foghagyma, egy kis drb. gyömbér, 10 szem egész bors, egy kávéskanál paprika, egy kis darab babérlevél, mindezt a sózott hússal jól összekeverjük és egy deci rizzzel lassan párolni hagyjuk.) **Burgonyapüré. Turostészta.** (Hat tojás sárgáját husz dkg porcukorral felkeverünk, 10 dkg őrölt diót, 5 dkg mazsolát, kis darabokra tört túrot, 5 dkg zsemlemorzsát és hat tojás habját hozzáadunk, vajjal kikent tortaformában megsütjük, tálalás előtt porcukorral behintjük). **Összesen 130 lej.**

HIRSCHL GÉZÁNÉ, Str. Vasilié Paguba pályázata. **Karfiol leves.** (A borjúsontokat és apró husdarabokat sósvízben megfőzzük. Ha megfőtt, leszűrjük, a husdarabkákat és a feldarabolt karfiolt beletéve tovább főzzük. Vékony zsiros rántást pirítunk, finomra vágott zöldpetrezselyem, kis vöröshagymát, csöpp paprikát adunk hozzá és a karfiol levével leöntjük. Apró galuskát főzünk bele.) **Rántott borjúszelet, pirított burgonya. Kött torta.** (Fél kg liszt, 10 kg porcukor, 15 dkg zsir, kis tojás sárgája, egy csipet só, kis élesztővel az egészet összedagasztani. Három órán át kell kelnie hagyni, ha megkelt, 5 részre hagyjuk, lábasban, vékonyra nyújtva következőképen helyezük el: Egy sor tészta, máktöltelék, ismét tészta, diótöltelék, ismét tészta, finom lekvár, az utolsó tésztát, miután félórát kelnie hagyjuk, tojásfehérrel megkenve, szép pirosra megsütjük. A töltelék tetszés szerint lehet változtatni, esetleg több réteghen tölteni). **Összesen 120 lej.**

hollandi cacao. **KALOCSAY** fűszerkereskedő ajándéka.

6. RUDUZI KÁROLYNÉ, egy hónapig ingyen könyvtár, LÖBL hírlapiroda ajándéka.
7. ERMESZ LACIKA, 5 drb levelezőlap-fénykép. SZALAVETZ fényképész ajándéka.
8. MÓZES DEZSÖNÉ, 100 drb. névjegy, GLOBUS-nyomda ajándéka.
9. BÜDY ETELKA, egy ondolálás, Winkler-szalón ajándéka.
10. GARAI JULIA, egy doboz csokoládé, SELECT ajándéka.
11. RÖSER GYURI, egy kiló narancs, HÖNIGSBERG délgyümölcs importőr ajándéka.

PHILIPP JÓZSEFNÉ, Str. Aurel Vlaicu 60 pályázata. **Raguleves. Töltött csirke, burgonya párolva. Alma kompót. Vanillás kifli. Összesen 119 lej.**

LENGYEL ANTALNÉ, Arad, Mósóczy-telep, Str. Vulpe 16. pályázata. **Szabógallérleves.** (Huszonöt dkg rizsszel, egy tojással laskát gyurunk, de vigyázva, nehogy a tészta kemény legyen, szalonnás, hagymás zsirban petrezselyem zöldjét, csipet törött borsót, zsemlekását megpirítunk, kissé hűlni hagyjuk, az elkészített laskára kis csomókban azt kiverjük, derelyevágóval körülvágjuk és forró zöldséges leszűrt vízbe befőzzük. A tetejére kevés hagymás, paprikás zsirt teszünk és úgy tálaljuk). **Mágnás pörkölt** (Tiszta vesepecsenyét apró darabokra vágva, sózva, kevés zsirban addig párolunk, amíg leve elapad. Másik lábasban négy-öt fej hagymát kevés zsirban 2-3 babérlevél, két kockacukor, só, egy kanál erős ecet, 4-5 kanál víz hozzáadásával addig párolunk, míg a hagyma puha lesz. Sztán áttörjük s a hus közé keverjük. Pár kanál tejfelt teszünk bele, rizs körítéssel tálaljuk). **Püspökkenyér.** (Négy tojás sárgáját négy kanál cukorral elkeverünk, ugyanannyi lisztet, fél marék apróra vágott diót és mazsolát s a tojások felhevert habját adjuk bele. Keskeny pléhbe téve megsütjük). **Feketekávé. Összesen 92 lej.**

SPITZ IDA, Arad, Piața Avram Iancu 22. pályázata. **Zöldborsó leves.** (Fél doboz konzerv borsót sok vízben kimosni, a csirke apraját kis hagymával sós vízben puhára főzni. Világos rántást készítünk, leszűrt huslevesvel feleresztjük. A hagymát kidobjuk belőle, kis zöldpetrezselyemmel kis fehér tört borsot és az aprólékot a levesbe tesszük. A levesetálba egy kanál tejfelt két három kanál tejfellel elkeverni, különben turós lesz, hogy tálaláskor az egész levest hirtelen ráöntjük. Kenyeret vagy egy kiflit kis kockákra vágunk z irban megpirítjuk.) **Rántott csirke burgonya krakettel.** (Ot-hat burgonyat héjával puhára főzni, lehámozni, átpasszírozni, mikor kihűlt egy egész tojást kávéskanál liszt, só, vagdalt zöldpetrezselymet össze gyurni, abból gombócokat formálni liszt és tojásban, morzsában hempergetni s úgy mint a rántott csirkét, forró zsirban megsütni.) **Mágnás pité.** (Három jó marék liszt, három kanál tejfelt, három kanál porcukor, 3 kanál kemény zsir picit szódabikarbóna, kevés rum és só. Ezeket összegyurni és részre osztani, a nagyobb részt kinyújtani ujnyi vastagra, darált dióval leszórni, erre reszelt citrom héját hinteni. A megmaradt tésztából az almára rácsot készíteni, tojással bekenni, rendes tűznél megsütni.) **Összesen 109 lej.**

INGYEN

nem, de részletre csillárok és villany-forralók
Rosenfeld G. új Neuman-ház.

Jó reggelt!

Amikor a szedő berug

Ha a szedő egyszer berugna munkaközben (mert szolgálaton kívül nem válnak egyikért sem felelősséget) így nézne ki az apróhirdések oldala.

Alkalmazást keres:

ELSŐRENDŰ perfekt német-magyar levelező, a Str. Mocioni 8. sz. alatt azonnalra kiadó.

RŐFŐS RÖVIDÁRU SEGÉD 18 éves izr. vallású 40 éves gyakorlat, sok kirakattal mely minden célra alkalmas, kifogástalan állapotban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

HOSSZU IDŐ óta leszegényedett volt banktisztviselő Leghorn-törzsemtől származó, csapófészekkel ellátva „Csakis mérsékelt díjazás” jelgére hihetetlen olcsón vásárolhat az Alkalmi Butorházban.

LESZERELT KATONA, komplett fehér vaságy, éjjeliszekrény, szelön és rugós matrác kiadó. Érdeklődni „Boldogság” jelgére ugyanott.

FIATAL borkereskedő segéd, egészséges, szoptatódjának ajánlkozik. Kovács János Makala falva.

GYAKORLATTAL bíró zenében és héberben is jártas fiatalember egész vászonkötésben kapható az újság könyvosztályánál.

Alkalmazást talál:

JÓHÁZBÓL való minden zongora használatra azonnalra bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban.

BELVÁROSI uridivatcég tiz lejért borotvál, husz lejért hajtvág, ugyanott jó főző szakácsné alkalmazást nyer. Hold ucca 17.

KERESEK egészen önálló, ügyes gyermekruha varrónót, kitűnő karban, hatlóerős Benzinmotorral vidéken. „Jól fizetek” jelige.

ANGOL TANÁRNŐ, aki saxofonon jól játszik és tartalmazza az aktív motorosoknak való összes ismereteket, jelentkezzen délután 3—4 óra között 79874 sz. alatt a telefonban

Oktatás:

ELEMI ÉRETTSÉGIRE előkészítő részletfizetés mellett nyolc hónapos fiugyermekek, aki egészen árva. „Jó anyát keresek” jelgére a Pik-puk-pok hirdetési irodába kérek szíves megbízásokat, házhoz is elmegyek.

NÉMET TANITÓNŐ nyelvtant tanít, külföldi megbízásból, csodálatos árakat fizet mindenféle ócska férfiruhákért, esernyőkért és bőröndökért.

Adás — vétel

HÁZISZÖVÉSŰ vászonneműek költözködés folytán május elsőjére fürdőszoba használatra kiadók. Cím a ház mesternél kérjük leadni.

ELADNÁM DEDANYÁMTÓL örökölt rokokó stílusú ruhákat, melyek nélkül. «Nem tudom bevárni a divat reneszánszát» jelige alatt harmadik emelet jobbra, nyolcas számú ajtó.

Levelezés:

DRÁGA KICSIM! Leveledet megkaptam, a sonkát ellopták, a közérzetem jó, hétfőn a szokott helyen találkozunk, gardedam nem szükséges. Picinyed

TAVASZI IBOLYÁK. Fel a fejek, elbredjünk újra, szép a kikelet, ugyanott intelligens kvártélyosnak tiszta félágy kiadó. Borongó.

Vegyes:

KÉNYSZEREGYEZSÉG miatt én és üzletem további intézkedésig zárva. Sorsüldözött János, rőfős.

Sz. K.

Nem hagyják magukat a háztulajdonosok.

„Nem lesz törvény P. Seicaru lakbérleti javaslatából”, — jelentette ki Vaida Sándor volt belügyminiszter a háztulajdonosok küldöttségének.

Országszerzte megindult a harc a lakbérleti javaslat körül.

Arad, márc. 15.

(A Rendkívüli Újság tud.)

Amíg örömmel fogadták országszerzte a lakók Pamfil Seicaru ismeretes törvényjavaslatát, épp oly riadalmat keltett a háztulajdonosok táborában a ma már oly népszerű mozgalom, amely radikális megoldással azt kívánja, hogy

a köztisztviselő bérlők házbérét husz százalékkal szállítsák le, hosszabbítsák meg az összes bérleti szerződéseket, a munkanélkülieket pedig a háztulajdonos ne tesse ki a lakásból akkor

sem, ha nem tudná fizetni a házbért.

Amint megjelentek a lapok híradásai a Curentul főszerkesztőjének feltűnéstkelő törvényjavaslatáról, nyomban akcióba léptek a háztulajdonosok, akik állítólag a legilletékesebb helyről azt a felvilágosítást kapták, hogy

a javaslatból sohasem lesz törvény.

A megnyugtató kijelentésre azonban erősen rácafolta a Comitetul Legislativ kedvező véleménye, amellyel P. Seicaru lakbérleti javaslatát ellátta. Erre újból és még nagyobb lendülettel folytatták országos akciójukat a megriadt háztulajdonosok,

Az állami tisztviselők és nyugdíjasok még nem kapták meg járandóságukat

Ma hétmillió lej érkezett az aradi pénzügyigazgatóságra a hátralékos fizetésekre

Az állami tisztviselők és nyugdíjasok késedelmes fizetése miatt az ország minden részéből memorandumokat, feliratokat küldöttek a pénzügyminiszternek, akit sürgetve kérnek, hogy szüntesse meg a már rendszerré vált anomáliákat és pontosan fizettesse ki a járandóságukat.

Képviselők, szenátorok, prefektusok intervenáltak ismételtén,

egyes helyeken ki is utalták a hátralékos fizetéseket, de bizony nagyon sok helyen ma is több hónapos hátralékaik vannak a tisztviselőknek. Sajnos

Arad is a mostoha városok közé tartozik.

Nagyon sok tanító és tisztviselő van, akiknek több hónapos hátralékuk van, a nyugdíjasok pedig hónapról hónapra későn kapják meg járandóságukat. A távirati kéreimre csak március elején érkezett négy millió lej az aradi pénzügyigazgatóságra, amelyet a katonaság fizetésére fordítottak. Azóta

csaknem mindennap ment távirat Bukarestbe,

ahonnan többszöri ígéretés után csak

ma érkezett táviratiag hét millió lej a tisztviselői fizetésekre.

Ebből az összegből

a decemberi és januári fizetés hátralékait egyenlítették ki,

de a februári hátralékokra és a márciusi fizetésre már semmisen maradt.

Nincs még pénz a nyugdíjasok részére sem, akik naponta hiába keresik fel szavával a nyugdíjosztályt, onnan csak ígéretet és bztatást kapnak. Az aradi pénzügyigazgatóság most újabb táviratban kérte a pénzügyminisztert, hogy újabb 15 millió lejt küldjön a hátralékos tisztviselő fizetések és a kétezzer aradi nyugdíjas járandóságának kiegyenlítésére. Remélhető, hogy még a héten, egy-két napon belül a tisztviselők és nyugdíjasok is megkapják járandóságukat.

FOLYIK A HARC . . .

Az elmúlt héten a Kolozsvári Háztulajdonosok Szövetségének nagyobb küldöttsége Cosma János dr. elnökkel az élén felkereste Vaida Sándor dr. volt belügyminisztert.

Dr. Cosma Vajda és Dan Sever volt miniszterek előtt helytelenítette azt az eljárást, mely szerint ma a parlamenti iniciatívából bnyújtott törvényjavaslatokat minden további nélkül egyenesen a Comitetul Legislativhoz teszik át, majd rátérve a Seicaru-féle javaslatra, azt hangoztatta, hogy

ez a javaslat bolsevizmust jelent,

mert a magántulajdon rovására előnyöket akar nyújtani egyeseknek. Majd pedig az általános gazdasági krízissel foglalkozott és végül a lakbérleti törvény megszüntetését kérte. Vajda-Voevod volt miniszter válaszában kijelentette, hogy

a kormány nem tesz magáévá olyan törvényjavaslatokat, mely a magántulajdonot guzsba köti.

Helytelenítette általában a lakbértörvényi lekötöttséget és a miniszter maga is panaszkodott, hogy házában ma is négy lakás van lerekvirálva. Kijelentette, hogy a Seicaru-féle javaslatot csak a lapokból ismeri ugyan, de

nem tekinti komoly dolognak, melyből valaha törvény lehetne.

Azzal zárta szavait, hogy habár a kormány helyzete nagyon nehéz, a mai viszonyok között

ilyen törvényeket még sem fog megszavaztatni.

A küldöttség tagjai ezután rámutattak arra, hogy magának

a javaslatnak közzététele is elég volt ahhoz, hogy a februári bérnegyedkor a bérlők ötven százaléka ne fizessen lakbért,

mert maga a hír is demoralizálólag hatott a népre és a javaslatra hivatkozással megtagadta az amugy is nehezen fizethető bér kifizetését.

Habár ez a küldöttség abban a reményben hagyta el Vaida Sándor házat, hogy a Seicaru-féle lakbérleti javaslatból nem lesz törvény, még sem valószínű, hogy a parlamenti kezdeményezésből betérjesztett törvényjavaslat nagyszámú hívei olyan könnyen meghátrálnak a háztulajdonosok elől. A kormány tagjai között is vannak hívei a törvényjavaslatnak, amellyel szemben a kormánypárti képviselők sem nagyon exponálják magukat. Bizonyos, hogy a javaslat körül ugy az ország nagyobb centrumaiban, mint a kamarában a legnagyobb harcok fognak megindulni, amelyek végső kimenetele elé izgalmas érdeklődéssel tekint Románia egész lakossága.

Tűztől megmentett hasznavehető áruk

esernyők, napernyők nyak-
kendők, rínküők
és más egyéb
cikkek

elárúsítása

„Transylvania”

Minden nap délelőtti fél
10-kor kezdődik és este
fél 7-ig folytatódik a

Ernyő és nyak-
kendő áruházban
(Fischer Ellz
palota).

Miért drága a cukor?

Tizenhárom millió lejjel károsodnak az arad-bán-sági cukorrépa-termelők.

Visszamenőleg leszállítják a tavalyi megváltási árakat. — Még így is többet kapnak a gazdák mint Magyarországon

A kormány menti a „ráfizető” cukorgyárakat

Arad, március 15.

A Rendkívüli Ujság tud.

A cukorrépa termelők körében országsszerte nagy az elkeseredés. Március 15-én járt le a határideje annak, hogy a cukorgyárak megfizessék a répamegváltás hátralékos összegét és a kifizetésekre semmi intézkedés nem történt. Sőt nem-

MA! A MA!
csavargókirály
bemutatója

csak a terminusban történik kitolódás, hanem egészen bizonyosra vehető, hogy felét sem fizetik ki annak az összegnek, ami március 15-én esedékessé vált.

A cukorrépa beváltási árakat tudvalevőleg országosan egységesen szabályozzák. A gazdaközönség szerint a kormány határozza meg az árakat, amit a cukorgyárak a répa-termelőknek fizetni kötelesek. Az ármegállapítást nem a kormány, hanem vegyes bizottság végzi, amelyben részt vesz a földművelésügyi miniszterium képviselője, jelenleg Popescu Cézár államtitkár, a cukorgyárak képviselője és a termelők delegátusa, Konnerth képviselő. Ez a hármast bizottság a múlt évben 117 lejben állapította meg a cukorrépa árát métermázsánként. Ebből az összegből 80 lej fizettek a cukorgyárak az átvétel alkalmával a gazdáknak, míg a hátralékos 37 lej március 15-én lett volna kifizetendő.

Minden évben pontosan történt ez a márciusi kifizetés, az idén azonban elmaradt.

A cukorgyárak ugyanis beadványt intéztek a kormányhoz, amelyben nagyarányú károsodásukról számoltak be és kérték a tavaly megállapított beváltási árak utólagos leszállítását.

A cukor ára Romániában a világarparitás kétszerese,

mert 18—22 lejért mindenütt kapható a kisfogyasztásban az a cukor, amiért nálunk 40 lej kell fizetni. A cukorgyárak kartellje panaszkodik, hogy a belföldi fogyasztás rendkívül visszaesett — ami nem is csoda a horribilis árak miatt, — az export pedig nagyarányú ráfizetéssel járt a nagy konkurrencia miatt.

A kormánykörök megszivelték a „ráfizetés” működő cukorgyárak panaszát és összehívták a vegyes bizottságot

a répaárak megváltási árának visszamenőleges szabályozására.

Az eddig kiszivárgott hírek szerint már meg is van a döntés és

állítólag 95 lejre szállították le a múlt évben 117 lejben

megállapított métermázsánkénti árat

Ez azt jelenti, hogy 37 lej helyett csak 15 lej kell fizetni a cukorgyáraknak métermázsánként. Egyedül az aradi cukorgyár körletében, ahol mintegy 600 vagon répát dolgoztak fel és 37 lej mellett 22 millió lej kellene most kifizetni, 9 millióval intézheti el a cukorgyár a tartozását és ilyenformán több mint 13 millió lejjel károsodnak az arad-bán-sági cukorrépa termelők.

Gazdakörökben nem vennék tragikusan, ha az árszállítás csak a jövő évi termésre szólna, súlyos nehézségeket okoz a visszamenőleges

Jeanette MacDonald

aki a „Királynő férjében” hódította meg a közönséget

Ujonnán berendezett műhelyekben ruhafestést, vegytisztítást legszebb kivitelben végeznek
Arad, Strada Stroiesu 13. Huszpodár (volt Zeleky-ucca 13. sz.)

Megkezdték

a kávéházi és vendéglői árak leszállítását

A Fehér Kereszt az első fecske.

Arad, március 15.

A Rendkívüli Ujság tudósítójától.

Lapunk vezető helyén beszámoltunk arról a dicséretes akcióról, amelyet Dumitrescu Constantin Arad megye prefektusa a közönség őszinte öröme és megnyugvására az Aradon uralkodó uzsoraárak radikális letörésére indított. Biztató jel, hogy vannak, akik nem tartják be a hatósági szabályokat, hanem a maguk elhatározásából csinálnak olcsó árakat, mert jól tudják, hogy a régióban felszokott árak ma már indokolatlanul magasak.

A Fehér Kereszt kávéház és étterem új üzlet vezetője a kezdeményezés érdeme. Csak néhány napja vették át a Fehér Kereszt vezetését Welther Ferenc, a temesvári Lloyd-kávéház és a bukaresti Piccadilly-kávéház volt kitűnő üzletvezetője és Morariu Péter volt bukaresti jónévű vendéglős és máris új szellemet hoz-

BUZA-ARAK!

UJ ARAK!

MUZSAYNÁL

színházzal szemben

Öltöny Tavaszi felöltő Trench-coat

Nem gyári áru! :-: Minden darab saját készítmény!

Mellett bármit vásárol, keressen fel „Mercur” iparosbevásárlási könyvre 6 havi hitel.

Werner Sombart

előadása a városháza nagytermében.

Werner Sombart világhíres német közgazdász és szociológus Marx tanairól szóló előadását előkelő és nagyszámú közönség hallgatta végig az érdeklődés figyelmével. Bevezetőül Mateescu István villanygyári igazgató üdvözölte a nagynevű tudóst Arad nevében néhány kéréssetlen szívélyes szóval.

Ezután Werner Sombart azzal kezdte előadását, hogy ma esti fejtegetései befoglaltatnak „Hochkapitalizmus” c. munkájában, amely eddig 16 kiadásban jelent meg és körülbe ül 2,00 oldal terjedelmű és ez a k s konferencia csak ennek a munkának a kivonata. Marx alap-tétele, hogy az egyetlen reális a gazdasági a művészet. Roda om és a kultúra egyéb megnyilatkozásai csak tüdőzései az ökonomiának és ezek a kultúrtenyészők automatikus változnak a gazdasággal. Marx tanításainak legnagyobb hiányossága, hogy a gazdasági tényezőkhöz kívül levő többi tényezőket egyáltalán nem veszi figyelembe és a többi szocialista mozgalmakkal ellentétben nem követel jobb, haladottabb társadalmat, mert a történelmi fejlődést természetes folyamatként kezeli és minden történelmi eseményt „muszájjal” okol.

A pauperizálódást, azaz a nyomornak a tökével egyenes arányban való fejlődését pontos statisztikai adatokkal dönti meg, amennyiben bebizonyítja ezekkel az adatokkal, hogy Marx óta a munkások nemhogy lejjebb szállottak volna, hanem megkészszerződött a kereset. A mai általános nyomort pedig nem a kapitalizmus, hanem a háború után tultermelés okozta.

A koncentrációs teóriáról és az orosz forradalom kitérőéről igen érdekes adatokat hoz, míg befejezőül méltatja Marx tanainak óriási és elvitathatatlan jelentőségét, mint aki a gazdaság evolúcióját meglátta és azért munkája mindig jelentős lesz, mert Rousseau-n kívül nincs egyetlen szociológus sem, aki a gazdasági rendszerek sötét sarkait

Emelik művészi tökélyre a Paramount-gyár ez újabb színes és pompás zenéjű produktumát a

Central Mozgóban

olyan zsenialitással világította volna meg, mint Marx.

A másfélórás, kétségtelenül érdekes előadást a közönség hangos és lelkes tapsal köszönte a professornak.

s. s. l.

RADIO.

Hétfő,

BUCURESTI: 5 Rádiózenekar. 8. Gramofon. 9. Népzenekar szimfonikus hangversenye.

BUDAPEST. 10.15 hangverseny. Vezényel Berha István. 1.05 A rádió házkvartettjének hangversenye. 5.00 Asszonyok tanácsadója. 6.00 Boross Elemér novellái. 6.20 Farkas Jenő és cigányzenekarának zenéje. 7.20 Német nyelvoktatás. 7.50 A múlt év magyar drámairodalma. Kéky Lajos előadása. 8.30 A Budapesti Filharmóniai Társaság hangversenye az Operaházból. Közreműködik Kilényi Edward zongoraművész. Vezényel dr. Dohnányi Ernő. Majd: A Fejes szalonzenekar, az Ostende tangó- és jazzband, valamint Toll Árpád és Toll Jancsi zenekarának zenéje az Ostende kávéházból Kalmár Pál (ének) közreműködésével. Napoca.